

Súd: Okresný súd Bratislava II
Spisová značka: 21C/158/2010
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1210223321
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 09. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Buchalová
ECLI: ECLI:SK:OSBA2:2016:1210223321.22

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava II v konaní pred sudkyňou JUDr. Dagmar Buchalovou v právnej veci žalobcu: O.. D. T., nar. XX.XX.XXXX, A. X, T., zast. JUDr. Miroslav Zobok, advokát, Bernolákova 2, Malacky, proti žalovanej: O.. O. S., nar. XX.XX.XXXX, J.C. X, J., zast. Advokátska kancelária Čarnogurský ULC, s.r.o., Tvarožkova 5, Bratislava, o zaplatenie 40.000,00 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd žalobu **z a m i e t a**.

Súd **p r i z n á v a** žalovanej náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia vo výške 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 21.10.2010 domáhal od žalovanej zaplatenia istiny 40.000,00 Eur s príslušenstvom a tiež náhrady trov konania titulom nevrátenej pôžičky.

2. Svoju žalobu odôvodnil tým, že v januári 2005 sa sporové strany dohodli, že žalobca v období rokov 2005 až 2009 poskytne žalovanej finančné prostriedky v celkovej výške 40.000,00 Eur a žalovaná sa zaviazala poskytnuté finančné prostriedky žalobcovi vrátiť najneskôr dňa 31.12.2009, a to jednorazovým vkladom celkovej poskytnutej sumy. Na základe tejto dohody žalobca v období od 01.01.2005 do 31.04.2009 postupne osobne vložil na účet žalovanej vo R., I..J.. finančné prostriedky v sume 40.000,00 Eur. Žalovaná do dňa podania žaloby na súd žalobcovi poskytnuté peňažné prostriedky nevrátila. Odo dňa splatnosti sa žalovaná so žalobcom prestala kontaktovať, odsťahovala sa z miesta svojho trvalého pobytu a úmyselne sa tak vyhýbala povinnosti vrátiť mu finančné prostriedky. S poukazom na uvedené si žalobca uplatnil nárok aj na úrok z omeškania vo výške 9 % ročne odo dňa 01.01.2010 do zaplatenia.

3. Žalovaná sa k žalobe vyjadrila podaním zo dňa 23.12.2010 tak, že so žalobcom nikdy neuzatvorila žiadnu pôžičku ani akúkoľvek dohodu o poskytnutí finančných prostriedkov. Všetky finančné prostriedky vložené na jej účet predstavujú výlučne jej mzdu na základe platne uzatvorených pracovných zmlúv so spoločnosťou Z. a.s. a J. H., a.s., v ktorých žalobca vykonáva funkciu štatutárneho orgánu a predsedu predstavenstva. Keďže jej príjmy boli vždy dostatočné, neexistoval žiadny dôvod, prečo by si mala nejaké finančné prostriedky požičať. Žaloba sleduje cieľ ublížiť jej. Žalobca bol jej dlhoročný kolega a blízky priateľ, ktorému sa mohla so všetkým zdôveriť. Dôverovala mu až natoľko, že mal dispozičné právo k jej osobnému účtu. Po smrti manžela jej bol veľkou oporou až do chvíle, keď mu dala jasne najavo, že o neho nemá záujem ako o muža. Jeho správanie sa zmenilo na výrazne agresívne, slovne ju urážal a posielal hanlivé sms. Žalobca o nej zámerne rozširuje nepravdivé a klamlivé informácie, ktoré neváha použiť aj na vykonštruovanie žaloby voči nej. Dôrazne popiera, že by so žalobcom uzavrela akúkoľvek ústnu dohodu o pôžičke. Žalobu žiada v plnom rozsahu zamietnuť.

4. Na základe vykonaného dokazovania súd rozhodol Rozsudkom č. k. 21C/158/2010 - 427 zo dňa 24.04.2013 tak, že žalobu zamietol.

5. Na odvolanie žalobcu voči rozsudku rozhodol odvolací súd Uznesením č. k. 2Co/350/2013 - 469 tak, že rozsudok prvoinštančného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, z dôvodu absencie riadneho a preskúmateľného odôvodnenia.

6. S poukazom na uvedené súd, viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, postupoval v smere naznačenom v rozhodnutí odvolacieho súdu.

7. Na základe dôsledne vykonaného a skutkovo náročne rozsiahleho dokazovania vykonaného v tomto konaní súd zistil tento skutkový stav:

8. Predmetom konania je uplatnený nárok žalobcu a to titulom pôžičky, ktorú mal žalovanej poskytnúť v období od 01.01.2005 do 31.04.2009 postupnými vkladmi na jej účet vedený v peňažnom ústave, R., I..J., v celkovej sume 40.000,00 Eur s tým, že žalovaná sa ústne zaviazala tieto poskytnuté finančné prostriedky vrátiť do 31.12.2009. Žalovaná sa na základe pracovnej zmluvy uzavretej dňa 09.12.2003 s obchodnou spoločnosťou Z., I..J., ktorej v čase uzatvorenia pracovnej zmluvy bol predsedom predstavenstva pán O.. E. U., vznikol pracovný pomer odo dňa 01.01.2004 na dobu neurčitú s mesačným brutto príjmom v sume 13.000,00 SKK (431,52 Eur) a Dohodou o zmene obsahu pracovnej zmluvy zo dňa 01.09.2005, došlo k zmene pracovných podmienok žalovanej, keď jej bola priznaná mzda v sume 14.258,00 SKK (473,27 Eur) brutto od 01.09.2005. Z obsahu pracovnej zmluvy, ktorú žalovaná uzavrela s obchodnou spoločnosťou J. H., a.s., dňa 01.10.2005 na dobu neurčitú vyplýva, že žalovanej netto príjem bol v sume 40.000,00 SKK (1.327,75 Eur) s tým, že žalovaná predložila v priebehu konania Dohodu o skončení pracovného pomeru s touto spoločnosťou zo dňa 22.06.2009, z ktorej vyplýva, že pracovný pomer uzavrela pracovnou zmluvou zo dňa 16.05.2001 a končí dohodou dňa 31.08.2009.

9. Z výpisov z účtu žalovanej č. ú.: XXXXXXXXXXX/XXXX za obdobie od 20.12.2005 do 28.02.2009 vyplýva, že mesačne bola na jej účet vkladaná žalobcom prevažne suma 20.000,00 SKK. Zo zmluvy o bežnom účte zo dňa 20.12.2005 vyplýva, že žalovaná si vo R., a.s. zriadila bežný účet číslo XXXXXXXXXXX/XXXX. Z kópie blankozmenky zo dňa 15.10.2005 vyplýva, že žalovaná sa mala zaviazat', že do 31.12.2009 zaplatí za zmenku žalobcovi neuvedenú sumu.

10. Zo znaleckého posudku č. XX/XXXX E. F., znalca z odboru písomznanectvo, odvetvie ručné písmo vyplýva, že pisateľom sporného podpisu na zmenke je s vysokou pravdepodobnosťou O. T. (S.). Pri znaleckom skúmaní bola použitá fotokópia zmenky. Nie je možné vylúčiť ani potvrdiť možnosť technického zásahu, alebo iného mechanického napodobňovania.

11. Z odborného vyjadrenia č. XX/XXXX E.. E. W. znalca z odboru písomznanectvo, odvetvie ručné písmo vyplýva, že žiadna kópia písomnosti neumožňuje overiť pravosť písomnosti, pravosť podpisu v tom slova zmysle, či podpis na kópii písomnosti je dôveryhodným dôkazom o autentickom písárskom prejave na origináli spornej písomnosti. To znamená, že na základe kópie spornej zmenky nie je možné potvrdiť (a ani vyvrátiť) že odporkyňa skutočne podpísala originál zmenky. Žiadna kópia písomnosti nie je a ani nemôže byť dôkazom o existencii identického originálu spornej písomnosti.

12. Z výpovede svedkyne J. U. vyplýva, že pokiaľ ide o pôžičku, počula o nej od žalobcu a tiež pána T.. Podrobnosti nevedela, iba to, že ju má splatiť do konca roku 2009. Presný účel pôžičky nepoznala, iba to, že jej majú k niečomu pomôcť.

13. Z výpovede svedkyne J. T. vyplýva, že žalobca mal poskytnúť žalovanej pôžičku. Dozvedela sa o tom, lebo sa o tom hovorilo na valnom zhromaždení. Žalobca žalovanú podporoval, chodili spolu na dovolenky. O pôžičke poskytnutej žalovanej vedela od brata.

14. Z výpovede svedkyne O. R. vyplýva, že nemá vedomosť o tom, že by žalobca poskytol žalovanej pôžičku.

15. Z výpovede D. J. vyplýva, že má vedomosť o tom, že žalobca poskytol žalovanej pôžičku vo výške 1.200.000,00 SKK. Prvá splátka bola v hotovosti na ruku, ostatné peniaze potom dával na účet. Vie, že pôžička bola uzatvorená písomne, videl ju. Pôžičke bola zabezpečená zmenkou, bol pri tom, keď ju žalovaná podpisovala. Zmenku potom osobne zobral a boj ju prefotiť o čom nevedel ani žalobca. Originál

si zobral žalobca a on si ponechal kópiu. Zmenka bola uložená do časti trezoru, do ktorej mal prístup len žalobca. Je pravdou, že aj on podpísal žalobcovi zmenku vo výške 5.000.000,00 SKK, je to v prípade že by zomrel, aby jeho rodina nepožadovala náhradu od žalobcu. Pokiaľ ide o písomnú formu, mal na mysli podpísanú zmenku, žiadna iná písomnosť neexistuje.

16. Na pojednávaní dňa 22.04.2015 právny zástupca žalovanej uviedol, že v konaní nebolo preukázané, že suma 40.000,00 Eur je pôžičkou a preto ide o mzdu. Žalovanej boli poukazované finančné prostriedky ako mzda zo spoločnosti Z. a J. H.. Zo spoločnosti J. bola žalovanej mzda vyplácaná v časti hotovostne a v časti bezhotovostne prevodom. Čistá mzda po spočítaní mzdy Z. a J. tvorila vo väčšine prípadov sumu 50.500,00 SKK, to znamená, za celé obdobie, na ktoré sa žalobca odvoláva, teda od decembra 2005 do apríla 2009, celková suma čistej mzdy bola 2.170.019,00 SKK. Táto mzda bola poukazovaná na osobný účet žalovanej vedený v Q. T., resp. na účet jej bývalého exmanžela vedený taktiež v Q. T.. Účet, ktorý žalobca označuje ako účet slúžiaci žalovanej na pôžičku bol založený v decembri 2005 vo R., za účelom sporenia, nie pôžičky, teda vytvorenie si finančnej rezervy. V rozhodnom období od decembra 2005 do apríla 2009 boli každý mesiac poukazované z čistej mzdy finančné prostriedky v hodnote 20.000,00 SKK taktiež s pár výnimkami, spočívajúcimi vo vyššej sume. Celková suma nasporená na predmetnom účte vo R. tvorí sumu spolu milión štyridsať šesť slovenských korún. Z uvedeného vyplýva, že žalobca nielenže v doterajšom konaní nepreukázal právny titul poskytnutia údajnej pôžičky ale ani výšku údajnej pôžičky vo výške 40.000,00 Eur, čo po prepočte konverzným kurom z uvedenými sumami ani nekorešponduje. Z dokumentácie prevažne z roku 2005-2006 vyplýva, že výška mzdy žalobcu bola 15.000,00 SKK a teda ani nemohol mať finančné prostriedky na poskytovanie pôžičky. Žalobca v tomto konaní nielenže už v samotnom návrhu uvádza nezrovnalosti, ale z vykonaného dokazovania počas celého doterajšieho konania vyplynulo toľko závažných skutočností spočívajúcich v nezrovnalostiach, že nemožno tieto skutočnosti považovať za unesenie dôkazného bremena.

17. Právny zástupca žalobcu poukázal na mzdový list za rok 2006, kde je uvedené, akú časť výplaty žalovaná prevzala v hotovosti. Poukázal konkrétne na mesiace marec, apríl a máj, kedy žalovanej ako to vyplýva z predloženého mzdového listu nebola poukázaná žiadna finančná čiastka zodpovedajúca mzde. V mzdových listoch za roky 2005 až 2009 je výplata, ktorú žalovaná poberala zo spoločnosti J. H. I..J., rozdelená na časť, ktorá jej bola vyplatená na osobný účet č. XXXXXXXXXXX/XXXX, označené v mzdovom liste ako položka osobný účet, a na časť ktorá jej bola vyplácaná v hotovosti ako položka k výplate. Údaje z týchto mzdových listov boli zhrnuté do tabuliek vo vyjadrení datované dňa 07.07.2011. Týmto má právny zástupca žalobcu za preukázané, že časť výplaty, ktorú žalovaná poberala v hotovosti vo väčšine kalendárnych mesiacov, nedosahuje výšku peňažnej sumy, ktorú jej žalobca vkladal na účet č. XXXXXXXXXXX/XXXX z titulu pôžičky.

18. Právny zástupca žalovanej ďalej v priebehu konania pred súdom uviedol, že vykonaným dokazovaním je preukázané, že motorové vozidlo bolo odhlásené z evidencie dňa 18.10.2006, pričom suma 330.000,00 SKK bola poukázaná na účet žalovanej dňa 24.10. a bola použitá na zadováženie nového motorového vozidla. Pokiaľ ide o zmenku s podpisom pána Š., ktorú priložil žalobca k svojmu vyjadreniu z októbra roku 2015 s porovnaním s ostatnými listinami, na ktorých sa nachádza podpis žalovanej, žalovaná uviedla, že táto v žiadnom prípade nepreukazuje, že zmenku podpísala žalovaná. Medzi zmenkou zo dňa 15.10.2015 a blankozmenkou zo dňa 15.10.2015 neexistuje žiaden súvis. Žalovaná zároveň uviedla, že príjem zo spoločnosti J. H., ktorý bol vyplácaný v hotovosti, výšku hotovosti si určovala samostatne. Suma sa pohybovala od 0 až po 40.000,00 SKK mesačne, za celé obdobie mala čistý mesačný príjem vo výške 50.000,00 SKK. Ďalšia časť mzdy bola v prvých rokoch prevádzaná na účet manžela a z tejto sumy boli uhrádzané všetky náklady na domácnosť, ako náhradu týchto výdavkov žalovaná mala k dispozícii celú mzdu svojho manžela, ktorá mu bola poukazovaná v hotovosti. Z tejto hotovosti a vlastnej mzdy si žalovaná založila vlastný účet, o ktorom manžel nevedel. Každý mesiac žalovaná mala týmto spôsobom k dispozícii 20.000,00 SKK. Okrem toho pred rozvodom vybrala z účtu manžela, ku ktorému mala dispozičné právo, 380.000,00 SKK, ktoré si ponechala. Aj keď deklarovaná mzda manžela bola okolo 8.000,00 SKK mesačne, žalovaná mala k dispozícii viac finančných prostriedkov. Žalovaná na otázky právneho zástupcu žalobcu uviedla, že pokiaľ ide o prvý vklad na jej účet vo R., ktorý bol založený dňa 20.12.2005, tak ona podpisovala listiny o založení účtu a žalobca vložil na účet sumu vo výške 21.000,00 SKK. Sfalšovaný podpis na zmenke pochádza z kópie z jednej z akcií spoločnosti J. H., a.s., z roku asi 1998, kedy za účelom čerpania úveru museli emitovať akcie v počte niekoľko sto, tak isto podpisy ktoré slúžia na porovnanie slúžia z toho istého zdroja. V porovnaní falošného podpisu na zmenke a podpise na bežnom účte zo dňa 20.12.2005 je

vidieť priepastný rozdiel medzi vzhľadom podpisov a ich umiestnení. Finančné prostriedky vo výške 330.000,00 SKK za predaj motorového vozidla boli vložené na žalovanej účet a následne nasledujúci rok vo februári použité ako časť akontácie na nákup nového vozidla. Pokiaľ ide o kúpu vozidla, ktorú zrealizoval manžel žalovanej, bolo to až v lete 2007, pričom finančné prostriedky pochádzali z predaja vozidla žalovanej, ktoré mala zo spoločnosti J..

19. Z výpovede žalobcu vyplýva, že so žalovanou mal blízky vzťah a ústne sa s ňou dohodol na tom, že jej poskytne pôžičku a to formou mesačných splátok po 20.000,00 SKK. Prvú splátku obdržala v roku 2005 v decembri, ďalšie splátky prebiehali v prevažnej miere vkladom na jej účet. Išlo o účelovú pôžičku, ktorá mala nahradiť dlhy, ktoré spôsobil manžel žalovanej. Pokiaľ ide o zvýšenie výšky splátok od septembra 2008 zo sumy 20.000,00 SKK na sumu 30.000,00 SKK bolo to po smrti manžela žalovanej, ktorý tento rozdiel vkladal na účet ako splátku hypotéky, prípadne inej pôžičky. Cieľová suma pôžičky 1.200.000,00 SKK bola viazaná na byt manžela žalovanej.

20. Záverečnou rečou zo dňa 26.09.2016 žalobca súdu uviedol, že v čase uzavretia zmluvy v októbri 2005 sa so žalovanou dohodol na sume 1.200.000,00 SKK a na jej poskytnutí spôsobom, že každý mesiac bude žalovanej dávať čiastku vo výške 20.000,00 SKK, až kým ich súčet nedosiahne dohodnutú výšku. Keďže čiastky za október a november 2005 žalovaná minula pre vlastné potreby, teda v rozpore s účelom pôžičky, žalobca sa rozhodol o založení účtu na meno žalovanej, na ktorý bude mať dispozičné právo žalobca a od decembra 2005 začal čiastky vkladať na tento účet. Pokiaľ by súd zotrval na názore o žalobcovej neopatrnosti, keď neuzavrel so žalovanou písomnú zmluvu o pôžičke, treba mať na pamäti, že ich priateľské vzťahy v tej dobe neboli sporné. Nikdy však neprekročili rámec bežného priateľstva a žalobca o to nemal ani záujem. Žalobca má však za to, že zmenka, osobné vklady a dispozičné právo k účtu boli v tej dobe dostačujúcim zabezpečujúcim prostriedkom a dostatočne preukazujú existenciu pôžičky. Skutočnosť, že ide o pravidelné vklady v rovnakej výške preukazuje práve poskytnutie pôžičky. Žalovaná poberala časť výplaty v hotovosti v rôznej výške, a tá výška v mnohých mesiacoch nedosahovala výšku vkladu. Žalovaná pritom nevysvetlila, prečo po smrti manžela, keď prišla o manželove príjmy a jej náklady zostali prakticky rovnaké, bola schopná zvýšiť vklad na 30.000,00 SKK. Pokiaľ ide o fotokópiu zmenky, pre spôsobilosť listiny byť dôkazným prostriedkom nie je rozhodujúce, či ide o originál alebo jej odpis alebo fotokópiu. Aj fotokópia listiny je spôsobilá byť vykonaná ako dôkaz zákonom predpokladaným spôsobom. Žalovaná manželovu výplatu v rozpore s údajmi v pracovnej zmluve a v Sociálnej poisťovni navyšuje o fiktívne nepreukázateľné sumy.

21. Zo záverečnej reči žalovanej zo dňa 28.09.2016 vyplýva, že žalobca v žalobe zo dňa 18.10.2010 uviedol, že v zmysle ústnej dohody zo dňa 01.01.2005 žalovanej poskytol v postupných plneniach pôžičku v celkovej výške 40.000,00 Eur, čo podložil bankovými výpismi žalovanej z obdobia odo dňa 01.01.2005. bankový účet žalovanej však žalovaná založila dňa 20.12.2015. Žalobca až neskôr, vo svojich písomných vyjadreniach súdu, po tom, čo sa v rámci konania dozvedel, že bankový účet bol založený v decembri 2005, svoje tvrdenia zmenil a uviedol, že ústna dohoda o pôžičke bola dohodnutá dňa 01.10.2005, čo vysvetlil chybou v písaní. Chybou v písaní, ktorá sa v žalobe vyskytla 5 krát. Ak by išlo o chybu v písaní, ako prílohu žaloby by žalobca doložil dokumentáciu od októbra 2005, nie januára 2005. Avšak ani dňa 01.10.2005 nemohlo dôjsť k ústnej dohode o pôžičke, nakoľko do dňa 03.10.2005 sa žalovaná na území SR z dôvodu dovolenky v zahraničí nenachádzala. Ani jeden zo žalobcom navrhnutých a vypočutých svedkov nevedel bezpochyby potvrdiť existenciu zmluvy o pôžičke, nevedel špecifikovať dôvody prípadného poskytnutia pôžičky a nemal reálnu a priamu vedomosť o existencii zmluvy o pôžičke. Žalobca v konaní predložil znalecký posudok E. F., ktorý bol žalobcom objednaný dňa 11.06.2011 a promptne vypracovaný a predložený súdu dňa 20.06.2011, pričom vzhľadom na rozsah a potrebu odbornej a komplexnej analýzy nie je fakticky možné korektným spôsobom zabezpečiť vypracovanie znaleckého posudku v tak krátkej lehote. V čase vypracovania znaleckého posudku, bolo voči znalcovi vedené konanie o vyčiarknutie zo zoznamu znalcov z dôvodu nevykonania potrebných odborných skúšok stanovených zákonom. Odborné vyjadrenie znalca E.. W. č. XX/XXXX uvádza, že vypracovať znalecký posudok k pravosti podpisu na základe kópie dokumentu tak ako ho vypracoval pán F. je nemožné. Znalec E.. W. nevyslovila rezolútny záver o pravosti alebo nepravosti podpisu žalovanej na údajnej zmenke, avšak vyslovila pochybnosť, že by podpis na údajnej zmenke patril žalovanej a zároveň naznačila, že podpis žalovanej svojim i ťahmi nepretína žiadnu vyznačenú linku, nezasahuje do vytlačeného textu, čo je často jedným zo znakov technického falšovania písomnosti, podpisu. V prípade existencie iba kópie akejkolvek písomnosti sa taká písomnosť považuje za nikdy neexistujúcu. Podľa názoru žalovanej v konaní nebolo v žiadnom prípade preukázané, že medzi stranami došlo k ústnemu alebo konkludentnému uzavretiu zmluvy o pôžičke. Predmet pôžičky nikdy nebol stanovený

a ani neexistoval, nakoľko nikdy neexistoval logický dôvod pre jej poskytnutie. Sám žalobca uviedol rozpory v dôvode údajnej pôžičky a to najskôr z dôvodu úhrady dlhov exmanžela žalovanej, ktoré ale v čase údajnej ústnej dohody v januári 2005 ani neexistovali. Žalobca nikdy nepreukázal akúkoľvek existenciu dlhov exmanžela žalovanej, prípadne ich výšku. Neskôr žalobca začal uvádzať dôvod pôžičky, že z titulu straty funkcie podpredsedkyne predstavenstva žalovaná musela uhradiť sumu 1.200.000,00 SKK. V prejednávanej veci nebol naplnený znak zmluvy o pôžičke ako reálneho kontaktu, nakoľko k jej odovzdaniu nikdy preukázateľne nedošlo. Akceptovaním žalobcom prezentovaného skutkového stavu by žalovaná za roky 2005 až 2009 za ňou vykonávanú prácu nedostávala mzdu, čím de facto pracovala zadarmo. K reálnemu odovzdaniu pôžičky nikdy nedošlo, naopak došlo k reálnemu odovzdaniu mzdy žalobcom žalovanej. Neexistuje jediný dôkaz, písomnosť či listina alebo záznam, ktorý by osvedčil, že financie hotovostne vkladané na účet žalovanej vo R. by boli pôžičkou poskytnutou žalobcom.

22. Podľa § 657 Občianskeho zákonníka, zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

23. Podľa § 391 ods. 2 CSP, ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

24. Pre uzavretie zmluvy o pôžičke sa nevyžaduje písomná forma, takže táto zmluva môže byť uzavretá i ústne alebo konkludentným spôsobom. Podstatnou náležitosťou obsahu takejto zmluvy je okrem označenia zmluvných strán, predovšetkým určenie predmetu pôžičky; z obsahu zmluvy musí vyplynúť i povinnosť dlžníka vrátiť veci rovnakého druhu (peňaží). Keďže táto zmluva je reálnou zmluvou (kontraktom), k jej uzavretiu zákon vyžaduje i skutočné odovzdanie predmetu pôžičky veriteľom dlžníkovi. Dokiaľ k odovzdaniu peňazí nedôjde, medzi zmluvnými stranami právny vzťah z pôžičky nevznikne (Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. júna 2010, sp. zn. 3 Cdo 325/2009).

25. Zmluva o pôžičke má reálnu (nielen konsenzuálnu) povahu. Vznik pôžičky predpokladá nielen dohodu strán, ale i skutočné odovzdanie predmetu pôžičky dlžníkovi. Pôžička sa radí k tzv. reálnym kontraktom, kedy okrem samotného uzavretia zmluvy je potrebný ešte ďalší úkon - odovzdanie predmetu pôžičky dlžníkovi. Teda nielen samotným zmluvným dojednaním, ale i odovzdaním predmetu pôžičky vzniká dlžníkovi záväzok vrátiť veriteľovi to, čo mu bolo požičané, a tomu zodpovedajúce právo veriteľa požadovať vrátenie pôžičky. Pri peňažnej pôžičke môže dôjsť k odovzdaniu peňazí aj bez bezhotovostným prevodom na účet dlžníka. Dokiaľ k odovzdaniu peňazí nedôjde, medzi zmluvnými stranami právny vzťah z pôžičky nevznikne. Reálna povaha zmluvy vyžaduje nielen preukázanie konsenzu veriteľa a dlžníka o uzavretí zmluvy o pôžičke, ale aj preukázanie prenechania druhovo určených vecí veriteľom dlžníkovi.

26. Povinnosť veriteľa odovzdať predmet pôžičky a povinnosť dlžníka predmet pôžičky prevziať zo zmluvy o pôžičke neplynú, pretože zmluva vznikne až uskutočnením reálneho odovzdania a prijatia. Dlžník a veriteľ teda nie sú navzájom v synalagmatickom postavení. Preto ak došlo len k dohode zmluvných strán o podstatných náležitostiach zmluvy o pôžičke, ale k odovzdaniu predmetu pôžičky nedošlo, nemožno sa s úspechom domáhať, aby veriteľ plnil z titulu zmluvy o pôžičke, pretože zmluva nevznikla (Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/238/2010).

27. Pri rozsudku musí súd skúmať skutkový stav v najširšej miere. Pri sporom konaní je predmet zisťovania skutkového stavu vymedzený tvrdeniami účastníkov konania. Podľa § 132 ods. 1 CSP sporové strany sú povinné označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Ako vyplýva z citovaného ustanovenia, dokazovanie t. j. vykonávanie a hodnotenie dôkazov je činnosť súdu, prostredníctvom ktorej skúma, či sú tvrdenia strán sporu pravdivé. Súd musí vo svojom rozhodnutí vychádzať zo skutkového stavu, ktorý zodpovedá dôkazným tvrdeniam strán, skutočnostiam, ktoré nie sú medzi účastníkmi sporné a súd o nich alebo ich pravdivosti nemá dôvodné a závažné pochybnosti, skutočnosti, ktoré nie je nutné dokazovať (§ 186 CSP.) a skutočnosti vyplývajúce z právnych alebo skutkových domnienok, ako aj právnych fikcií. Ak chce byť žalobca v spore úspešný, musí v žalobe uviesť skutočnosti odôvodňujúce ním uplatňovaný nárok voči žalovanému. O týchto skutočnostiach je povinný poskytnúť tzv. plný dôkaz. To je výraz, ktorým právna teória označuje dôkaznú situáciu, kedy procesná strana v plnej miere, bez akýchkoľvek pochybností preukáže svoje skutkové tvrdenie a súd je povinný z týchto skutočností pri svojom rozhodnutí vychádzať. To isté

platí aj pre žalovaného ohľadom skutkových tvrdení, ktoré vznesie v rámci obrany voči žalobe a ktoré odôvodňujú ním uplatnenú námietku. Uplatnenie námietky žalovaného treba odlišovať od jeho obrany založenej na predložení protidôkazu. Za protidôkaz právna teória považuje dôkaz, ktorý vyvracia resp. spochybňuje tvrdenia protistrany, nezakladá sa na nových skutočnostiach (ako námietka), ale na vyvrátení prípadne spochybnení skutkových tvrdení, na základe ktorých zakladá svoj nárok protistrana. Vzhľadom na to, že v civilnom práve SR platí princíp voľného hodnotenia dôkazov, závisí od úvahy súdu, či žalobca poskytol plný dôkaz o skutočnostiach, na ktorých zakladá svoj nárok, alebo či žalovaný poskytol plný dôkaz o skutočnostiach zakladajúcich námietku. To isté platí aj pri hodnotení protidôkazu, pričom by sa malo uplatňovať pravidlo, že ak jedna strana v dôsledku predloženia protidôkazu úspešne vyvráti, alebo spochybní tvrdenie protistrany, nemôže súd považovať takéto tvrdenie vo svojom rozhodnutí za dokázané.

28. Ak žalobca tvrdil, že so žalovanou uzatvoril zmluvu o pôžičke a zároveň jej zaslal finančné prostriedky v celkovej sume 40.000,00 Eur, musí svoje tvrdenie dokázať. Žalobca, teda znáša bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno. Z toho dôvodu môže byť žaloba úspešná len vtedy, ak sa mu podarí podať dôkaz o tom, a dokázať svoje vlastné tvrdenie, že išlo o zmluvu o pôžičke, zároveň, že žalovaná vlastnoručne podpísala originál zmenky, ktorá mala slúžiť ako zabezpečovací prostriedok vrátenia poskytnutej pôžičky. Z ustálenej judikatúry vyplýva, že dôkazné bremeno ohľadom pravosti leží na tej strane, ktorá zo skutočnosti v listine uvedených pre seba vyvodzuje priaznivé právne dôsledky. Teória procesného práva podmieňuje úspech sporovej strany v spore unesením dvoch bremien. Ide jednak o bremeno tvrdiť skutočnosti, ktoré môžu privodiť jeho úspech v spore a jednak bremeno tieto skutočnosti preukázať.

29. Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť strany sporu za to, že za konania neboli preukázané jeho tvrdenia, že z toho dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jeho neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej i v takých prípadoch, keď určitá skutočnosť významná podľa hmotného práva pre rozhodnutie o veci, nebola alebo nemohla byť preukázaná a keď teda výsledky hodnotenia dôkazov neumožňujú súdu prijať záver ani o pravdivosti tvrdenia tejto skutočnosti, ani o tom, že by táto skutočnosť bola nepravdivá. Dôkazné bremeno ohľadom určitých skutočností leží na tej strane sporu, ktorá z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky; ide o tú stranu, ktorá existenciu týchto skutočností tiež tvrdí. Ak teda žalobca tvrdí, že žalovaná podpísala originál zmenky a zároveň, že jej pravidelne zasielal finančné prostriedky (žalovanú sumu) na jej účet zriadený vo R. T., a.s., ako pôžičku, bolo a aj je jeho povinnosťou označiť a predložiť súdu relevantné dôkazy na preukázanie tejto skutočnosti. Ak tu existovali dôkazy na podporu tvrdenia žalobcu, že žalovaná doposiaľ požičané finančné prostriedky, v žalovanom rozsahu, nezaplátila, bolo úlohou súdu označené a navrhnuté dôkazy stranami sporu zákonným spôsobom vykonať, dôkazy vyhodnotiť podľa svojej úvahy a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli strany tak, ako to vyplýva z ustanovenia § 191 CSP.

30. V prejednávanej veci mal žalobca bremeno tvrdenia, že so žalovanou ústne uzavrel zmluvu o peňažnej pôžičke, že túto pôžičku aj reálne poskytol a že žalovaná ju nevrátila. Z tohto bremena tvrdenia mal dôkaznú povinnosť preukázať uzavretie zmluvy, teda existenciu právneho vzťahu z pôžičky a jej skutočné poskytnutie. Tieto skutočnosti žalobca nepreukázal. Žalobca súdu nepreukázal originál zmenky podpísanej žalovanou, nepreukázal súdu ani listiny preukazujúce jeho tvrdenie, pričom na podporu svojich tvrdení predložil súdu Znalecký posudok č. XX/XXXX, ktorý má preukázať pravosť podpisu žalovanej na zmenke. Tento znalecký posudok síce potvrdil, že pisateľom sporného podpisu na zmenke je s vysokou pravdepodobnosťou žalovaná O. T. (S.), avšak nakoľko pri znaleckom skúmaní bola použitá fotokópia zmenky, nie je podľa znaleckého posudku možné vylúčiť ani potvrdiť možnosť technického zásahu, alebo iného mechanického napodobňovania. Skutočnosť, že žiadna kópia písomnosti nie je a ani nemôže byť dôkazom o existencii identického originálu spornej písomnosti bola v konaní potvrdená aj Odborným vyjadrením č. XX/XXXX E.. E. W., z ktorého tiež vyplýva, že na základe kópie spornej zmenky nie je možné potvrdiť (a ani vyvrátiť) že žalovaná skutočne podpísala originál zmenky. Bolo povinnosťou žalobcu preukázať pravosť predloženej listiny, teda to, že predmetná zmenka na zabezpečenie ústne dohodnutej pôžičky bola skutočne podpísaná žalovanou.

31. V konaní nebolo sporné, a ani medzi stranami sporu, že žalobca žalovanej pravidelne mesačne v období od 2005 až 2009 zasielal finančné prostriedky na jej bankový účet. Medzi sporovými stranami

boli blízke osobné i pracovné vzťahy. Žalobca mal dokonca disponibilné právo k účtu žalovanej, avšak zo súdneho spisu ani v konaní žalobca jasne a zreteľne nepreukázal, že by išlo o poskytnutie predmetu pôžičky. Žalobca v konaní nijakým spôsobom nepreukázal, že finančné prostriedky vkladané na bankový účet žalovanej boli pôžičkou poskytnutou žalobcom.

32. Vzhľadom na uvedené skutočnosti a zákonné ustanovenia, s poukazom na skutočnosť, že žalobca nepredložil súdu dôkaz o uzavretí ústnej zmluvy o pôžičke so žalovanou, ani nepreukázal pravosť podpisu žalovanej na zmenke, čím neunesol dôkazné bremeno, súd rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku a žalobu zamietol.

33. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v súlade § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. Žalovaná mala vo veci plný úspech, preto jej súd priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Bratislava II, písomne v dvoch vyhotoveniach.

V odôvodnení sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka konania, ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

1/ Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

a/ neboli splnené procesné podmienky

b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces

c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd

d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci

e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností

f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov nesprávnym skutkovým zisteniam

g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci

2/ Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má uvedenú vadu, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

3/ Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.